

zett a szobába, ahol Orbán úr boldog magasztosságban hortyogott. Andris borzadva húzódott vissza. Aztán leszelt magának egy karéj kenyeret, gyorsan bebújt a kuckójába. Összehúzódkodott a kékcsikos ágyneművel vetett horpadt díványon. Rágcsálta a kenyeret s csendesen ábrándozott.

Hamarosan elnyomta az álom. Az arca piros volt, mint a rózsa. Szépen, egyenletesen lélezett. Nyugodtan, mélyen aludt. Egyszerre csak elöntötte arcát a mosolygás. Mind szenvedélyesebb, forróbb lett ez a mosoly, majd megnyílt a két lehúnyt szem forrása, csak úgy ömlöttek a fiú könnyei. A csermely sírás sebesen futott a mosoly kis meleg tájában, A gyerek hirtelen átölelte a párnáját és vadul magához szorította, mintha álmában megtalált volna valakit, akit kis szomorú életében hiába keresett.

Eörs István

SZOMBAT ÉJSZAKA

*Szombat éjszaka,
már éjjel is elmult, ballagtam haza,
anyám ez a város,
békésen lélezett álmos
ezernyi fala,
magába ölelve lágyan.*

*Néha-néha megálltam,
a fenti folyosón át meglestem a holdat,
ha akarnám, elérném,
gondoltam és nevettem ...
egyszerre felijedtem,
elém a sötétből részegek botoltak
a Nyugati vidékén,
szétkurjantva a csendet.*

*Tizenötén lehettek,
egy néember hányt nekidőlve a falnak,
kettő még szinte gyermek ...
Emez köhögött, amannak
csurogtak könnyei,
voltak,
kik szótlán tántorogtak,
egy férfi bömbölt, Katóka kell neki,
és nők sikongtak.*

*Hát ezek itt maradtak,
szóltam magamnak,
pusztuló kor élő emlékei ...
Mint ásatások
föltárnak rég elmult világot,
nem árt őket sem megtekinteni.*

Rég elmúlt korszak?
— és újra megálltam ijedten,
oly szép volt az éj, amit bemocskoltak,
ezért feledtem,
hogy pár év távolából árad e borszag,
s hogy ez éjjeli hazajáró lelkek
micsoda bűzös multból érkeztek meg.

Hány régi szombat estét,
hány gőzös vasárnapot idéztek,
az asszony sirt, a gyerek félt,
és usztak a soványka pénzek ...
A magyar bánat
hányszor fulladt már lélekölő borba,
fittyet hányt száz bajának
kurjongva a szolgálta,
s aztán, hódolva urának,
ölt és halt nagyvitézen, —
ez volt a dolga.

A járdán álltam s néztem
a szomorú csoportot, —
még milyen mélyen
rejtőzik a méreg e népben,
amit a szolgaság beleoltott ...
s eszembe ötlött:
itt is, ott is ... még Pentelén is láttam,
e frissenfont, pompás, gazdag kosárban,
jónéhány rothadó gyümölcsöt ...

És mégis: szerethetem az embert,
ha ily' szemetjét megvetem?
a szívem sebesen vért:
az a győzelem,
ha nemcsak az előre megnyert,
a vesztettnek látszó csatát is
megvivjük győztesen.

S ha lesz majd, akinek minden hiába,
mert élni szolgaként akar,
a multat továbbra is visszaokádja,
nem lel az otthonitt, mert nincs hazája,
pusztuljon rabtartóival!